

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Piątek dnia 10 Czerwca v. s. 1832 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt Petersburg dnia 3 Czerwca.

Przeszłego poniedziałku, o południu, Poseł nadzwyczajny i Minister pełnomocny Zjednoczonych Stanów Amerykańskich, P. Buchanan, miał audyencyą u NAYJAŚNIEJSZYCH PAŃSTWA CESARZA JEGOMOŚCI CESARZOWEY JEJMOŚCI; potem przedstawiony był NN. CESARSTWU ICHMOŚCI, P. *Beri*, kapitan wojsk amerykańskich. (P.P.)

AUSTRYA.

Wiedeń dnia 31 maja.

Według doniesień z *Tryestu*, NN. Cesarstwo Ichmość wyjechali d. 25 b. m. rano do Istrii, gdzie kilka dni mają bawić, a potem wrócić do *Tryestu*. (G.W.)

PRUSSY.

Berlin d. 6 czerwca.

Xiężna *Ludwika Meklemburgsko-Szweryńska* wyjechała stąd do *Ludwigslust*. — Cesarstwo Rosyjski Rzeczywisty Rada Stanu *Reussig*, przybył z *Petersburga* przez *Lubekę* do tutejszej stolicy.

N. Król Jmć naysłaskawszem piśmie gabinetowém z d. 29 z. m. raczył dać wielki złoty medal artyście dramatycznemu *Schneider* za napisane przez niego i Monarsze podane dzieło pod tytułem: *Przyjaciel żołnierzy*.

— Dnia 9 —

Merkury Westfalski donosi z *Münster* pod d. 28 maja: — „Dziś nadeszła tu wiadomość, iż 4ty korpus wojska, przybyły od kilku miesięcy z okolic Nadreńskich do tutejszej prowincyi, otrzymał rozkaz udania się do dawniejszych zwyczajnych swoich stanowisk w prowincyi *Magdeburgskiej*. Słychać, iż stojąca tu od kilku lat 4ta brygada artylleryi, należąca do wspomnianego korpusu, uda się za nim. Naywyższe te rozporządzenia są dla nas nową rękocymią, iż powszechny pokój nie będzie przerwany, jakkolwiek stosunki między *Hollandyą* i *Belgią* w ostatnim czasie groźną postać biorą.” (G.W.)

FRANCYA.

Paryż dnia 27 maja.

Niektóre dzienniki tutejsze umieszczają wyjątki z papierów zabranych Szuanom. Między niemi znajdują się dwie odezwy. Pierwsza wyraża, iż gwardye narodowe mają być rozbrojone, żołnierze zaciągani pod chorągiew prawości, i dochody krajowe oddane przywódcom Szuanów. Naybogatsi mieszkańcy miasta *Laçon*, do których ta odezwa wydana była, mieli natychmiast zapłacić 200,000 fr: kontrybucyi na potrzeby wojska i t. d. Odezwę tę podpisał dowódca armii Królewskiej. Druga odezwa wydana była imieniem Xiężny *Berzy*. Obiecuje *Wandeyczykom* regularną wypłatę żołdu, oraz pozostałym dzieciom i żonom tych, którzy wyjdą do boju. Każda żona dostanie 50 centymów, a każde dziecko połowę tej ilości. Każdy raniocy otrzyma znaczną dożywotnią pensyą. Kampania roku 1832 rachować się ma za podwójną pod względem krzyżów wojskowych i pensy, i t. d.

— Dnia 31 —

Pan *Fouquet*, sędzia tutejszego trybunału pierwszej instancyi, stanął wczoraj przed sądem kasacyjnym za przystąpienie swoje do zasad politycznych, ogłoszonych w *Gazette de France*. Pierwszy Prezes, Pan *Portalis*, przewodniczył w zgromadzeniu, złożoném ogólnie z 38miu członków. Jeneralny Prokurator, Pan *Dupin* starszy, przeczytał długie *requisitorium*, kończące się wnioskiem, aby Pan *Fouquet*, za uchybienie swojej sędziowskiej godności, został na dwa lata w urzędzie suspendowany. Po obronie oskarżonego,

zapadł wyrok, stanowiący naganą i strofowanie, która to kara, według prawa z roku 1810, pociąga za sobą utratę pensyi miesięczney. Wreszcie Pan *Fouquet* ma ponieść kosztą processu.

Od dnia onegdajszego do wczorajszego umarło tu 14 osób na cholere, a 33 na inne choroby. Składki dla dzieci, których rodzice umarli na cholere, wynoszą do dnia wczorajszego 41,608 franków.

List z *Oran* pod d. 19 maja wyraża: — „Dnia 1 b. m. w rozsznycie imienia Króla Jmci, Jenerał *Boyer* odprawił wielki przegląd wojska załogi tutejszey. Od tego czasu jesteśmy ciągle wystawieni na napady *Beduinów*, których pobudza pewny fanatyk, chcący koniecznie wygnać niewiernych z kraju. Kilka razy wzywali Jenerała *Boyer*, aby im wydał miasto. Proponowali mu jednak, iż go mianować będą Królem tej okolicy, jeśli przyjmie wiarę *Mahometowską*. Dnia 3 b. m. pokazano się z do 5 tysięcy *Beduinów*, po większej części na koloniach, przed miastem, i uderzyli na nie. Strzelano do nich z kilku dział; ogień z ręczney broni był mocny, zwłaszcza przy nowym zamku; zbliżyli się na pół wystrzału karabinowego od bastyonów, a o godzinie 9tey cofnęli się. Nie można podać ich straty; z naszey strony nikt nie poległ. Nazajutrz o godzinie 3ciey po południu pokazali się znów i z zaciętością uderzyli; wpadli do wsi, przed warownią *St. Philippe*: Wielu z nich skoczyło w przykopy i dostało się aż pod bastiony; lecz dzielny odpór żołnierzy naszych przymusił ich do odwrotu. Bitwa trwała do nocy.”

— Dnia 2 czerwca —

Dnia 1 b. m. zrana, jeden z sędziów pokoju udał się do *St. Cloud*, dla zbadania tamtejszey okolicy, gdzie się ma znajdować wielu zwolenników dawney dynastyi. W bliskości stolicy uwięziono kilku robotników w łomach kamieni. Tu policya ciągle jest czynna. Dnia 1 w południe, aresztowano przy giędzie ajenta *Karolistów*. Pewna liczba osób zowiących się brygadyerami, miała zlecenie używać dwudziestu ludzi z niższej klasy za dzienney żołd do popierania swego celu. Niektórzy z tych, nie otrzymawszy regularnie płacy, mieli wydać spiszek. Dnia 31 z. m. aresztowano około 30 takich brygadyerów, znalezione przy nich mnóstwo ładunków i medale z popiersiem *Henryka V.*; byli to sami prawie *Szwajcarowie* i dawni gwardziści. Także i w obwodzie stolicy miano aresztować wiele osób. W ogóle miano od dnia 31 z. m. wydać 150 rozkazów aresztowania. Między podeyrzanymi wymieniają także Xięcia *Fitz James*, P.P. *Berrier* i *Conny*, u których odbyto przegląd domów. Już od miesiąca usiłują nakłaniać wojsko z garnizonów *Paryża* i *Wersalu* do dezercyi. Minister wojny miał wydać rozkaz przedsiębrać śledztwa po wszystkich koszarach i więzić każdego wojskowego, u któregoby znaleziono podeyrzane papiery. W tych dniach uwięziono na placu inwalidów człowieka w chwili, kiedy usiłował wzmówić wystulone-mu podoficerowi, że już po rządzie *Ludwika Filipa*, i że w prowincyach zachodnich całe wojsko połączyło się z armią rojalistów. Załoga otrzymała rozkaz nieopuszczać koszar.

Dziś po południu Minister spraw wewnętrznych posłał przez telegraf do Departamentów następującą wiadomość: — „W *Paryżu* i *czerwca* o godzinie w pół do drugiey: Zaburzenia w powstalej części zachodnich Departamentów są prawie wszędzie bliskie końca. Bandy są po większej części rozproszone; znaczna większość mieszkańców nie chciała należeć do powstanis; wielu przywódców *Karolistowskich* aresztowano; in-

ni umknęli; władze, gwardya narodowa i wojsko liniowe, ubiegły się w okazaniu gorliwości i przywiązania do rządu; sądy zajmują się badaniem. Widowisko powstania skoncentrowało się coraz bardziej. Rząd użył potrzebnych środków do położenia końca powstaniu.”

— Dnia 3 —

Dzisiejszy *Monitor*, donosząc o poruszeniach w zachodnich Departamentach, wyraża między innymi, iż podczas rewizyi d. 30 maja w mieszkaniu Pana *Laubepin*, w zamku *La Charriere*, znaleziono pisma, z których się dokładnie okazuje, iż Xięźna *Berry* i Jenerał *Bourmont*, znajdowali się jeszcze d. 25 maja w Wandei. — „Pisma te (dodaje *Monitor*) podane będą do wiadomości publicznej, podczas czynności sądowych. Do tego zaś czasu nie wypada ich ogłaszać. Rząd wydał natychmiast przez sztafetę rozkaz wszystkim władzom w zachodnich Departamentach, aby rozpoczęte już śledztwa jak najgorliwiej kontynuowały, a jeśliby przywiodły do odkrycia Xięźney i wspomnianego Jenerała, aby ich wraz z osobami im towarzyszącymi do aresztu zaprowadzono.”

Dziennik *Auxiliaire Briton* donosi: — „Dnia 26 maja zaszła pod *Mesley* bitwa między 700 szuanami i 31 półkiem wspartym gwardją narodową. Przeszło 300 powstańców znajdowało się w zamku, na który wojsko uderzyło; walka była tak zacięta, iż nie dawano pardonu, i blisko 70 szuanów zabito. Z 31 półku trzech ludzi poległo, a 30 zostało ranionemi. W zamku znaleziono wiele zapasów, i przysposobiony już obiad, którym się wojsko posiliło.”

Dziennik *Messenger des Chambres* pisze: — „Donoszą z *la Flache* pod d. 30 maja: — „Między *Sable* i *Mesley*, na granicy Departamentu *Sarthe et Mayenne*, zebrało się 500 szuanów. Wojsko i gwardya narodowa uderzyły na nich, i pobity; 200 Szuanów legło na pobojowisku; innych po większej części zabrano w niewolę. Z naszej strony mieliśmy 10 zabitych i blisko 50 ranionych. W *Mans* zapas jest niepodobnym do opiesania, i żołnierze poprzysięgli nie dawać pardonu żadnemu Szuanowi. (G.W.)

ANGLIA.

Londyn dnia 29 maja.

Wczoraj obchodzono tu rocznicę urodzin Monarchy naszego. Gwardya królewska stanęła przed południem w paradnym mundurze przed zamkiem, a muzyka grała różne sztuki. O godzinie pierwszej dano podwóyną salwę Królewską z działa w zwierzyńcu. W pół godziny potem wielu Biskopów udało się do Króla Jmci. Na czele ich był Arcy-Biskup Kantusryyski, który imieniem Duchowieństwa podał Monarsze adress powinszowania. Następnie udali się Biskupi do Królowey, którey także podali adress. O godzinie 3ciey były pokoje u Królowey, na których się przeszło 1700 osób snaydowało. Ministrowie gabinetowi i wyżsi urzędnicy dawali obiady w mieszkaniach swoich. Na ucztie u hrabiego *Grey* było 20 do 30 Parów. Vice-hrabia *Palmerston* zaprosił na obiad Posłów zagranicznych, Mistrza obrzędowego i Podsekretarzy wydziału swego; wice-hrabia *Althorp*, jako Kanclerz izby skarbowey i minister, dał obiad dla mówcy i wielu członków izby niższej, oraz dyrektorów wszystkich władz niższych. Teatry, znakomitsze kluby i sklepy królewskich rzemieślników w zachodnim końcu miasta, były oświecone. Atoli w ogólności oświecenie to nie było, ani tak wspaniałem, ani tak powszechnem, jak dawniey. Na *Tamizie* między *Londonbride* i *Greenwich*, blisko 12 okrętów miało zatknęta banderę.

Gazeta *Courier* umieściła następujące uwagi względem wystania lorda *Russel* do *Lizbony*, wyjęte z gazety *Hampshire Telegraph*: „Lord *Russel* poprze instrukcyje swoje blisko tysiącem bagnetów królewskiego korpusu morskiego pod dowództwem jenerała Porucznika *Adair* i 100 ludzi artylleryi morskiej, mających 4ry działa polowe i znaczną liczbę rać kongrewskich. Dla ze-

brania części tych sił, 200 żołnierzy morskich pod dowództwem kapitana *Clements*, wsiadło na okręt 12działowy *Britania* i okręt 7działowy *Talavera*, które sprowadzą ich na statek *Romney*, na którym się już 200 żołnierzy morskich znajduje. Reszta batalionu składać się będzie z żołnierzy eskadry, do którey należeć mają okręty: *Britannia*, *Caledonia*, *Asia*, *Revenge*, *Donegal*, *Briton*, *Nay*, *Victor* i *Romney*.

Do dnia 25 h. m. zachorowało na cholere w *Dublinie* 2828 osób, z których umarło 860, a 335 jest jeszcze w kuracyi. W *Cork* zachorowało do tegoż dnia 2149 osób na cholere, a umarło 464.

— Dnia 1 czerwca —

Wczorajsza gazeta *Courier* donosi, iż był Posel francuzki w *Hadze*, Pan *Durand de Mareuil*, przeznaczony według życzenia Xięcia *Talleyranda*, do sprawowania obowiązków Posła francuzkiego, przez ciąg niebytności wspomnianego Xięcia w *Londynie*, przybędzie za kilka dni do tutejszey stolicy.

W zesłań śród tak swany klub *Pitta* obchodził urodziny tego sławnego polityka, którego nazwisko nosi. Przewodniczył Xięź *Wellington*. Na początku przemowy oświadczył, iż zwykle przy tej sposobności czyni się wzmianka o interessach krajowych i zasługach nieśmiertelnego męża, którego urodziny uroczyscie się obchodzą; lecz, ile możności, pominie interessa krajowe i wyłącznie zajmie się zasługami *P. Pitta*. Po skończoney mowie, przerywaney częstemi oklaskami, wniósł Xięź *Wellington* toast: *Na pamiątkę Wiliama Pitta*. Następnie mówili jeszcze lord *Eldon*, lord *Mahon* i Pan *Kirkman Finlay*. Ostatni powiedział, iż obywatele majątni i wpływ mający w *Szkocyi*, rodzinnym jego kraju, nie sprzyjają terażniejszey reformie. Pan *Peel* nie znajdował się na tym obchodzie.

Od kilku dni rozchodziła się pogłoska, iż lord *Hill* złożył dowództwo wojska, z powodu, iż Monarcha z pominięciem listy starszeństwa mianował swym adjutantem podpółkownika *Fox*, syna lorda *Holland*. Wieść tę zbijają gazety ministeryalne, twierdząc, iż mianowanie to nastąpiło z wiedzą lorda *Hill*, któremu Król Jmć oświadczył, iż to nie ma żadnego wpływu na starszeństwo stopni wojskowych. — Rzecz ta została załatwioną między Królem, a lordem *Hill*; i ministrowie do tego wcale niewchodzili.

Gazeta *Sun* pisze: „Lord *Russel*, udający się w ważnem zleceniu do Portugalii jest drugim synem Xięcia *Bedford*, a bratem tego, któremu Anglia winna bil reformy. Posiada stopień półkownika i adjutanta królewskiego; odznaczył się w Hiszpanii pod dowództwem Xięcia *Wellingtona*. Towarzyszą mu dwaj znakomici wojskowi. Cała eskadra nasza przy uściu *Tagu* składać się będzie z 6 okrętów liniowych i 4ch fregat. Tyśiąc żołnierzy morskich z znaczną liczbą dział wsiadła na okręty w *Plymouth*. Niektórzy twierdzą, iż jest zamysł zajęcia *Madery*; tymczasem rząd nasz nieuznał jeszcze Posła *Don Pedra*. Powszechnie mniemają, iż gdyby Hiszpania oświadczyła się za sprawą *Don Miguela*, w tym razie flotta nasza pod dowództwem admirała *Parker*, popierałaby natychmiast stronę *Don Pedra*. Wojsko hiszpańskie na granicy Portugalskiej ma wynosić 22,000 piechoty i 5,000 jazdy. Wreszcie ma istnieć traktat między Anglią i Francją, zastrzegający, iż Francya w razie interwencyi póty niepowinna działać przeciw Hiszpanii, dopóki nie będzie wezwana od Anglii. Wojsko francuzkie jest tak rozstawione, iż w przeciągu trzech tygodni znaczny korpus mógłby wkroczyć do Hiszpanii.”

Rapport sekretarza stanu wydziału spraw zagranicznych Nowey Grenady (dawniey Kolumbii) wyraża, iż stosunki Nowey Grenady z Anglią są ciągle przyjaźnielskie, chociaż urząd Posła przy dworze Londyńskim wakuje przez śmierć Pana *Madrid*, a Pan *Palacios*, sprawujący interessa za rządu jenerała *Urdaneta*, nie złożył listu wierzytelnego.

Gazety z *Kalkuty* dochodzą do d. 3 lutego. W obwodzie *Romher* powstały zaburzenia, i kil-

ka półków Sepoyów (woyska złożonego z krajowców) postano przeciw powstańcom. Porucznik *Burns*, syn znanego poety Szcockiego, odbywa podróż do *Caubal* i *Buchara*; zkąd zamysła udać się do *Astrachanu* i *Stambułu*.

— Dnia 2 —

Belgijski generał *Goblet* miał onegdaj zrana długą rozmowę z lordem *Palmerston*. Celem wysłania jego ma być pozyskanie interwencji ze strony konferencji dla skłonienia Króla Hollenderskiego do stosownego układu, a przede wszystkim do niezwłóznego ustąpienia woyska Hollenderskiego z terytorium Belgijskiego.

Gazeta *Globe* umieszcza wiadomości z wyspy *St. Michael*, i między innymi wyraża: „Przybyło tu z Francji wiele płaskich statków, które mają być użyte do wylądowania w Portugalii; na nich przybył także piękny korpus ochotników Francuzkich. Znajduje się tu jeden batalion, nazwany *świętym korpusem*, i złożony z samych oficerów; drugi batalion składa się z samych uczniów z *Coimbra*. Wyprawa ma wypłynąć d. 25 b. m. i wkrótce nastąpi stanowczy wypadek.” (G.W.)

RZECZY NIDBRLANDEKIE.

Bruzella dnia 3 czerwca.

Wczoraj wieczorem wrócił Król do *Bruzelli*. Miał wielki krzyż legii honorowej, dany mu od Króla Francuzów. Hrabia *Areschot*, *P. Lehon*, oraz Generałowie *Chane* i *Chasteleer*, zostali mianowani przez Króla Francuzów oficerami Legii honorowej.

Tutejszy *Monitor* donosi w części urzędowej: — „Zjazd NN. Króla Francuzów i Króla Belgijskich nastąpił w *Compiegne*. Postanowiono zaślubienie Xiężniczki *Ludwiki* najstarszej córki Króla *Ludwika Filipa*, z Królem Belgijskich. — Związek ten, wkrótce skutecznie się mający, umocni węzły między obudwoma Mocarstwami przez połączenie obu dynastii.”

Czytamy w Dzienniku *Mémorial-Belge*: — „Namieniliśmy wczoraj o nadejściu 61 protokołu. To pismo urzędowe jest datowane d. 29 maja, a treść jego następująca: Pełnomocnik Hollenderski został wprowadzony na konferencyę. Oznajmił, iż Monarcha jego gotów jest uwolnić *P. Thorn* za wymianę ludzi uwięzionych z korpusu *Tornaco*. Konferencya po dojrzałym rozważeniu tego oświadczenia okazała wielkie zadziwienie, iż Król Niderlandów tym sposobem przez milczenie pochwała teraz aresztowanie Pana *Thorn*, które dawniej naganiał, i stawia go w równi z aresztowaniem ludzi z bandy *Tornaco*, czego konferencya nigdy przyznać nie miała zamiaru. Zdaje się, iż w tej mierze mylnie uważano myśl protokołu 60. Nakoniec żądała konferencya najusilniej niezwłócznego i poprzedniczego uwolnienia *P. Thorn*, zastrzegając sobie użyć wtedy swoich starań dla pozyskania od rządu Belgijskiego uwolnienia ludzi z korpusu *Tornaco*, w interesie pokoju i ludzkości.”

Haga dnia 3 czerwca.

Król Jmć przed wyjazdem swoim do *Loo*, dał posłuchanie Margrabiemu Dalmacyi, nadwyznaczalnemu Posłowi Króla Francuzów przy Dworze tutejszym.

Podróźni, udający się z Hollandyi do Belgii, chociaż nie są Hollendrami, niebyszą tam wpuszczani, jeśli nie mają paszportów, wizowanych przez Konsula Francuzkiego lub Angielskiego.

— Dnia 4 —

Cesarsko - Rossyjski Vice - Admirał Hrabia *Heiden*, odwiedził Hollandyę, oyczynę swoją, i dnia 29 z. m. przybył do *Grönningi*. (G.W.)

NIEMCY.

Luxemburg d. 30 maja.

Donoszą z *Remich*, iż d. 27 b. m. przybył tam wyższy oficer Belgijski z oddziałem woyska, wynoszącym blisko 150 ludzi. Żołnierze o tak źle postępowali, iż kilku aresztowano, a mieszkańcy cieszyli się, że nazajutrz wyszli. Niektórzy tutejsi

młodzieńcy chcą się zaciągnąć do korpusu ochotników Pułkownika *Cleerens* w *Tilburgu*.

Dziennik tutejszy powstaje na Dziennik *Mémorial*, wychodzący w *Arlon*, który, donosząc o pokazaniu się *Cholery* w *Courtrai*, wyraził, iż to miejsce należy do kraju naszego, jak gdyby Wielkie Xięstwo Luxemburskie składało część Flandryi. — Tenże Dziennik tutejszy zaprzecza twierdzeniu Pana *Meulenaere*, oświadczonemu w Izbie Reprezentantów, iż rząd Belgijski użył prawa odwetu z powodu aresztowania Pana *Thorn*, gdy tymczasem w *Luxemburgu* nie o tém wiadomo, chyba, że Pan *Meulenaere* pod wyrazem odwetu rozumie sądowe szykany, jakich doznawali ludzie w dotychczasowej części Belgijskiej Wielkiego Xięstwa.

Monachium d. 31 maja.

Król, jak to już dawniej doniesiono, dopiero w połowie czerwca powróci do stolicy. W naszym mieście znajduje się od trzech dni Pan *Walter-Scott* w towarzystwie swojego syna, lecz w tych dniach ztąd wyjedzie. (G.W.)

SZWAJCARYA.

Bazylea dnia 27 maja.

Rząd w *Lucernie* wzbronit zaciągać ludzi do woyska Papieżkiego, w obrębie terytorium swego. W *Fryburgu* aresztowane Kapitana *Schaller*, brata Posta, i pewną inną osobę za tajemny zaciąg do tegoż woyska.

Szafuza d. 1 czerwca.

Według postanowienia Sejmu Szwajcarskiego z dnia 28 maja, woysko stojące w Kantonie *Bazylei* wyjdzie ztamtąd, a natomiasz przybędą tam 2 bataliony piechoty. Słychać, iż jeden batalion będzie z Kantonu *Bern*, a drugi z Kantonu *Zurich*. (G.W.)

HISZPANIA.

Madryt dnia 21 maja.

Karoliści Francuzcy, będący w *Valladolid* i *Barcellonie*, spodziewają się wkrótce być czynnymi. Postano broń do obu tych miast, zkąd wychodcy zamiast bronienia praw *Don Miguela*, jak słychać było, mają się udać do Francji, aby tam pomagali do powrotu *Henryka V*. Atoli Posel Francuzki odkrył ten zamiar, który miał związek z politycznymi interessami Portugalii i wypadkami w *Marsylii*.

Francya i Anglia żądają oiągle nadania powszechney amnestyi pod ich opieką; starają się oraz skłonić *Ferdynanda* do uznania krajów Ameryki południowej. Anglia ofiaruje pośrednictwo swoje celem ułożenia się względem warunków, których zasadą (jak słychać) ma być podział długu krajowego i zawarcie traktatów handlowych, korzystnych dla Hiszpanii.

Pan *Ballesteros* podał niedawno prośbę o uwolnienie od urzędu; lecz Monarcha nie przychylił się do życzenia jego.

— Dnia 22 —

Pojutrze spodziewają się w *Aranjuez* przybycia Xiężniczki Neapolitańskiej *Donny Maryi Amalii*.

Postanowienie Królewskie uchyla wszelkie prawie opłaty od wprowadzanych drogich kruszców, bądź w sztabach, bądź w wyrobach. (G.W.)

E G I P T.

Alexandrya d. 15 kwietnia.

Potwierdza się wiadomość o zwycięstwie odniesionem przez *Ibrahima Baszę*, nad woyskiem Porty Otomańskiej. Flotta Egipska, złożona z 8 okrętów liniowych i fregat, 7 korwet, 15 brygów, 19 galiot, 12 statków palnych i znaczney liczby statków przewozowych, wypłynęła dziś rano na morze. (G.W.)

TURCYA.

Stambuł 10 maja.

O działaniach wojennych w Syrii nie nadeszły tu późniejsze wiadomości. Zdaje się rzeczą pewną, iż twierdza *Akka* jeszcze się trzyma; gdy zaś *Ibrahim Basza* nie kieruje oblężeniem, i udał

się do Tripoli, a ztamtąd do Hama, na gościńcu do Aleppo, jest więc podobieństwem do prawdy, iż wspomniana twierdza będzie się mogła bronić aż do przybycia wojska posiłkowego Partii Otomańskiej.

Flotta Turecka, przeznaczona przeciw Mehmedowi Alemu Basy, wypłynęła z tutejszego portu, i udała się na morze di Marmora, oprócz okrętu admirałkiego Mahmudie, który dopiero po świętach Baysramu wywdzie pod żagle. — W arsenale uzbrajają jeszcze okręt 120stodziałowy Selimie, oraz kilka innych okrętów drugiego i trzeciego rzędu.

Monitor Otomański donosi, iż wielki Wezyr po kilku pomyślnych bitwach, przywrócił do posłuszeństwa pokolenia Albańskie Lab i Gulak, działające wspólnie z Bośniakami, oraz pokolenie Bośniyskie Shale, i zmusił je do przyjęcia nowego systemu. Korzyści te, które oręż Otomański odniósł w Bośni, czynią nadzieję zupełnego uspokojenia tej prowincyi.

Dnia 9 b. m. w wilią Kurbai-Bairamu, udał się Wielki Sultán z teraźniejszego swego mieszkania w Czyragan do saraju w Stambule. Dziś zaś według zwyczaju, udał się w towarzystwie wszystkich magnatów krajowych do meczetu Sultana Ahmeda, gdzie odprawił modlitwy. Uroczystość ta, z powodu niebytności znacznej części wojska regularnego w stolicy, była mniej godną widzenia, niż zwykle. (G.W.)

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

Winnice w Loiret i Burgundyi mocno ucierpiały od mrozów.

— Ubogi szewc, Jen Bordes, mieszkający w Pron, we Francyi, za jednofrankowym losem wygrał na loteryi zamek d'Arcueil, wartości 200,000 fr.

O morderstwie familii Desgranges, doniesionem już w K. L. N. 64 znajdujemy szczegóły następujące: Kiedy wybito drzwi ich mieszkania, które zabójcy starannie zamknęli, P. Desgranges, oyciec, żył jeszcze, lecz już był bez mowy i wkrótce ducha oddał. Do okropności tej zbrodni dodają jeszcze urozę, którą sobie zbójcy sprawili. Nakryli stół na sześć osób, pochłonęli wszystkie żywności, jakie się znajdowały, wypili siedm butelek wina, w usta zabitych powkładali kawałki jada. Wszystkie pieniądze i srebrne stołowe znikły; równie jak i papiery. Z tej ostatniej okoliczności podejrzenie pada na krownych, którzy dniem przedtem ponieśli wielką stratę przez testament P. Desgranges, uczyniony na korzyść wspomnianego ich syna. (T.P.)

Wiadomości Bibliograficzne. — Każdego uczzonego Sławianina zajmować będzie zapewne dzieło znanego zaszczytnie z badań o językach, mianowicie Sławiańskich, Proboszcza Urbana Jarnik, które wyszło w Klagenfurcie (Celowcu), pod tytułem: Versuch eines Etymologischen der Slawenischen Mundart in Inner Oesterreich, nach verlässlichen Quellen bearbeitet 1832. — W dziele tym przywodzi autor blisko 1500 wyrazów źródłowych Sławiańskich, wspólnych wszystkim dyalektom całej Sławiańszczyzny. (G.W.)

Wiadomości Giełdowe. Berlin d. 9 czerwca. Ros. Ang. pożyczka 100%. Ros. Hol. 94. Polskie Listy Zastawne 83. Obligacye Udziałowe 55. (G.W.)

STATYSTYKA.

Próbka statystycznego porównania Europy w końcu średnich wieków, ze stanem jej dzisiejszym.

Dla umysłu badawczego i lubiącego dochodzić przyczyn przekwitania i upadku mocarstw, interesującą jest rzeczą, porównywać zamożność ich i bogactwa, w rozmaitych epokach ich bytu; a to porównywanie, wtenczas mianowicie, uczacém stać się może, kiedy się na rzetelnych wskazach o dzisiejszym równie, jak i o przeszłym ich stanie, opiera. W dwóch następujących tablicach, znajomy statystyk P. Balbi, wystawił obraz sił

wojennych i dochodów europejskich mocarstw około połowy piętnastego wieku, i w naszych czasach. Pierwsza z tych tablic, w 1485 r. przez Weneccyanina Marino Samido młodszego ułożona była, do czego wyczerpał on potrzebne wiadomości, z zamożnych w źródła statystyczne archiwów Weneckiej Rzeczypospolitey; uzupełnił zaś ją zmarły hrabia Karli, syn znajomego ekonomisty tegoż imienia. Druga wzięta z własnego dzieła P. Balbi: Balance politique de Globe. Ale żeby w tym porównywaniu nie popaść w błędy, nieodbitą jest rzeczą, mieć zawsze w żywej pamięci granice państw z sobą porównywanych, około piętnastego wieku. Niektóre z nich, jako to: Anglia, Szkocya, Portugalia*, żadney odmiany pod tym względem nie doznały, innych się obręb powiększył, a inne całkowicie znikły, albo do składu innych większych mocarstw weszły. Te ostatnie, oznaczone są na pierwszej z tablic tu pomieszczonych znakiem*.

Należy takż uważać, że niektóre państwa, używając niewielkiej liczby jazdy, na utrzymanie flot wielkich, znakomitą swoich dochodów część obracały.

Panujący i Państwa:

Panujący i Państwa:	Dochody dukatami w 1453 r. **)	Sily lądowe w 1450 r., liczba jazdy jaką one mogły wystawić	
		wewnątrz państwa.	za granicami jego.
Panujący, Xiążęta i wolne miasta niemieckie	2,000,000	60,000	30,000
Król francuzki	1,000,000	30,000	15,000
* Xiążę Burgundyi	900,000	3,000	1,500
Król hiszpański	800,000	30,000	15,000
* Rzeczpospolita wenecka	800,000	10,000	25,000
* Król węgierski ze wszystkimi Xiążętami tego królestwa	800,000	10,000	5,000
* Xiążę Medolanu	600,000	30,000	40,000
* Wielki mistrz pruskiego zakonu	500,000	10,000	5,000
Król angielski	500,000	30,000	15,000
* Barcollona z Katalonią .	400,000	30,000	15,000
Papież	400,000	12,000	6,000
* Dzierżawy Króla Aragońskiego w Neapolu	310,000	6,000	3,000
Król duński, szwedzki i norwesk	250,000	12,000	6,000
* Król Rene	250,000	14,000	7,000
* Albania, Kroacja, Sklawonia, Serwis i Bośnia	250,000	6,000	3,000
* Wielki mistrz orderu świętego Jakuba	200,000	30,000	15,000
Królestwo Neapolitańskie	200,000	4,000	2,000
* Rzeczpospolita Bonońska	200,000	2,000	2,000
* Rzeczpospolita florencka	200,000	4,000	1,000
Xiążę Morei	200,000	20,000	2,000
* Król szkocki	180,000	10,000	10,000
* Rzeczpospolita sienińska	180,000	2,000	5,000
* Rzeczpospolita genueńska	180,000	4,000	1,000
* Walachia	180,000	20,000	2,000
Xiążę Sabaudyi	150,000	8,000	10,000
Król portugalski	140,000	4,000	4,000
* Xiążę Bretanii	140,000	2,000	2,000
* Wielki mistrz Ródu	140,000	2,000	1,000
* Markiz monferatski	100,000	2,000	1,000
* Król cypryjski	100,000	2,000	1,000
* Xiążę Naxu na Archipelagu	80,000	2,000	1,000
* Władca Mityleay	70,000	2,000	1,000
* Markiz ferrerski	70,000	2,000	1,000
* Markiz mantuański	60,000	2,000	1,000

(Dalszy ciąg nastąpi.)

*) Tu się same tylko posiadłości europejskie do rozbioru przypuszczają.

***) Dukat, o którym tu mowa, kosztuje dziś 12 frankow. Ale wiadomo jest, że cena jego stosunkowa, od 1453 r. bardzo się odmieniała. (G.W.)

Wilno dnia 10 Czerwca v. s. 1832 roku.

O g ł o s z e n i a.

1 Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu — Z powodu uwolnienia rezolucją Wileńskiej Izby Cywilnego Sądu w odniesieniu się jej dnia 21 przeszłego maja wyrażoną, Wileńskiej zgiej gildy kupcowey żydówki Chany Mackiewiczowej, od dalszego utrzymywania w mieście Wilnie krobczanego od rzezi rogatego bydła poboru, ustanowionego likwidatorską byłego Wileńskiego Ziemińskiego Powiatowego Sądu rezolucją 1793 roku, na zadosyć uczynienie kałalnych długów, dla odbycia targow na oddanie takowych poborow na nowo w dzierżawę naznacza się termin 24 i dla przetargu 28 terazniejszego czerwca; a zatém zechcą życzący uczestniczyć w tych targach, przybydź na takowe terminy z prawnemi i dostatecznemi ewikcyami do tego Rządu, gdzie objawione będą im i uprzednie kondycye. — Czerwca 6 dnia 1832 roku.

Sowietnik i Kawaler Kazimierz Nowicki.
Sekretarz Kowalenok.
Rada Honorowy Purzycki. (764).

1 Od Wileńskiej Skarbowey Izby ogłasza się, iż w niej 20 terazniejszego czerwca będą się odbywać targi, a we trzy dni przetarg na dostawę dla woysk w m. Janowie drew, świec i słomy; do upłynienia terazniejszego trzy-lecia, to jest: po 1szy julii 1833 roku; zaczém życzący uczestniczyć w takowych targach zechcą przybydź na przeznaczone terminy do tej Izby z prawnemi ewikcyami. Czerwca 8 dnia 1832 roku.

Pełniący obowiązek Vice-Gubernatora Sowietnik Lega.

W obowiązku Sekretarza Znosko. (766).

1 Oświadczenie imieniem podpisanego czyni się z okoliczności następney: celem ułatwienia rozmaitych interessów, tak processowych jako też ekonomicznych, dóbr moich dotyczących się, wydawałem w różnych datach rozmaitym osobom plenipotencye; tudzież były generalny mój pełnomocnik W. Dominik Giercki Francuzewicz Sędzia Powiatu Seyneńskiego stanowią w imieniu moim substytutów — Dopiero kiedy dobrami moimi urządzić i interessa ułatwiać sam postanowiłem, przeto wszystkie komu bądź tak przeze mnie samego, jako też przez W. Francuzewicza wydane plenipotencye równo z dniem dzisiejszym cofając, za ustale w skutkach ogłaszać; i gdyby nikt nie mógł wymawiać się niewiomością, to oświadczenie umieścić w Dodatku do Gazety postanawiając, to razem kładę ostrzeżenie, iż ktokolwiekby mógł rościć do moich dóbr jakiegokolwiek stosunki, z rzeczy opisów zawieranych przez W. Francuzewicza, niech raczy o tem podpisanego uwiadomić w jak nayrychlejszym czasie, póki ja ostatecznie nie skończę rachunku z W. Francuzewiczem — Opoźniający się w tém szkodę samemu sobie przypisze. Wilno 1832 junii 2 dnia.

Stanisław Hr. Kossakowski. (768)

1 Roku 1832 dnia 8 junii, rano o go-

dzinie piątey uciekł służący skaskowy z włościan Wleńskiej Gubernii Witkomierskiego Powiatu, majątności Alexandrowa obywatela Pietkiewicza Marszałka, który mianuje siebie Kazimierzem Łapińskim, nie umiejący czytać i pisać. — Przymiotów: wzrostu 2 arszyny i 3 wierszki, włosów na głowie rusych, twarzy śniadey, pełney, oczu błękitnych, nosa miernego, gęby szerokiey — Ubrany w surdut szafirowy sukienny, kamizelka żółta w kraty, z perłowej macicy guzikami — Wychożąc zabrał wiele rzeczy w fantach, a szczególnie zegarek złoty repetier brylantami kameryzowany i z drugiej strony koperty obsypany w rozety takimiż brylancikami, z piędzdy zaś wziął z sobą we złocie czerwonych złotych 4, w srebrze talarow pruskich trzy. Jeśliby Policją był schwytny, dostawić go do Policji Witkomierskiego Powiatu.

Xiądz Wincenty Hieronim Zarzecki Kapelan Gimnazjum Wileńskiego.

Печатаць позволяешся правящій должности Полицмейстера Часный Приставъ Вашклевичъ. (765)

2 Od Bessarabskiego Obwodowego Rządu, niniejszém ogłasza się, iż wzięci w terazniejszym 1832 roku, w Bessarabskim Obwodzie, za nieokazanie na pismie świadectw, trzy ludzi i utrzymują się pod strażą, którzy się powiadali rodakami: — 1szy) *Semen* Jakowlew syn *Iwanow* (inaczej *Michajłow*) lat 55, wdowiec, nieumiejący czytać ani pisać, Słobodzko-Ukraińskiej gubernii i tegoż powiatu, wsi Machnowki, z włościan obywatela Majora Demetryusza Chruszczewa; 2gi) *Sawwa* Todosjew syn *Todosienko* lat 20, żonaty, nieumiejący czytać ani pisać, Kijowskiej gubernii, Bohusławskiego powiatu, miasteczka Stebłow, z włościan obywatela Hermana, przymiotów: wzrostu 2 arsz. 2 $\frac{2}{3}$ wiersz., włosów na głowie rusych, na wąsach, brodzie i brwiach światłych, twarzy czystey, oczu szarych, nosa i gęby miernych; 3ci) *Iwan* Hryhorjew syn *Petryk* lat 48, nieżonaty, nieumiejący czytać ani pisać, Chersońskiej gubernii, Odesskiego powiatu, wsi Negreckiey, z włościan Obywatela Bazylego Negreckiego.

Sowietnik Taranczuk.

Za Sekretarza Dżumiński. (745)

2 Od Bessarabskiego Obwodowego Rządu, niniejszém ogłasza się, iż wzięty w Bessarabskim Obwodzie terazniejszego 1832 roku, za nieokazanie na pismie świadectwa, człowiek, *Stefan* Fiedorow syn *Wasilenko* lat 25, nieżonaty, nieumiejący czytać ani pisać, utrzymuje się pod strażą w Kiszeniowskim ostrogu, który się powiadał rodakiem Połtawskiej gubernii, Romeńskiego powiatu, wsi Zieloney, należący do obywatela Półkownika Wojewódzkiego, przymiotów następných: wzrostu 2 arszyny 6 $\frac{3}{4}$ wiersz., twarzy czystey, okrągłej, włosów na głowie i brwiach ciemnorusych, na wąsach i brodzie światłych, oczu szarych, nosa i gęby miernych, szczególnych przymiotów niema.

Sowietnik Taranczuk.

Za Sekretarza Dżumiński. (744)

2 Z Majątku Swirnow w Parafii Kowarskiej w Płcie Wiłkomierskim położonego, dziedzictwa Podpółkownika i Kawalera Ignacego Chrzczonowicza podczas zostawania w służbie wojennej, jako i po otrzymaniu dymisji, włościanie obojey płci poddani, do majątku Swirnow przynależne, bez żadney przyczyny, zabierając niemało z sobą rzeczy pouciekali, mianowicie, w latach: 1828, Anna Romanowska lat 23, urody średniey, twarzy pociągławey, oczu szarych, włosy szate. — 1829: Agata Wasilewska, lat 18, urody niskiey, szczupła, twarzy okrągłey, na czole brodawka, oczy światłe, włosy błęd. — 1830: Urszula Sawicka, żona Symona lat 45, brunetka, oczy czarne, twarzy ściągłey, nos wielki; syn jey lat 22, urody wierszkow 6½, twarzy pociągłey, gładkiey, brunet, oczy szare, bardzo zajękliwy, drugi syn Piotra, lat 20, urody wierszkow 6, twarzy pociągłey, piegowatey, oczy szare, włos szate; córka jey Rozalia, lat 18. ospowata, twarzy bardzo okrągłey, włosy czarne, nos gruby. — Jerzy Kurasis, lat 26, urody wierszkow 5, tusty, ospowaty, włos szate, oczy szare. — Brat jego Jan, lat 24, wierszkow 4, nos zadarty, twarz okrągła, szeroka, włos szate, oczy szare. — W 1831 marca 26: Piotr Matuszewicz lat 24, urody wierszkow 5, twarzy okrągłey, ospowaty bardzo, włosow błęd, oczy szare. — Wincenty Sawicki lat 19, urody wierszkow 5, twarzy krągławey, gładkiey, nakrapianej, włosow i oczu szarych, zkradłszy 2 koni kare, 2 siodła, kilka mundurów, dwa krzyże, jeden śgo Jerzego, drugi Włodzimierza i pałasz ze znakiem śtey Anny, fuzyę, i parę pistoletów. — O jakowych zbiegach od czasu ucieczki pomimo najsćiszejszego wyszukiwania, do dziś dnia najmniejszey wiadomości powziąć niemogąc, podałęm prośbę do JW. Cywilnego Gubernatora, prosząc o przepisanie Sądom Niższym Powiatowym w wyszukiwaniu wspomnionych ludzi, i o tęp zawiadomianiam Publicznosc przez niniejszą awizacyę Kuryera Litewskiego, którą proszę, jeżeli się ludzie okażą, dostawić do Sądu Niższego Powiatu Wiłkomirskiego. Datt w Wilnie 1832 roku Junii 7 dnia.

Podpółkownik odstawny Woysk Rossyjskich i Kawaler Ignacy Chrzczonowicz.

Печатамъ дозволяемъ Правящій должностъ Виленскаго Полицмейстера Часный Приставъ Вашклевичъ. (762)

UWIADOMIENIE

O wyysciu nowey Grammatyki Łacińskiey.

2 W drukarni Uniwersyteckiey ukończona została Grammatyka języka łacińskiego, dla użytku młodzi szkolney, krótko zebrana przez Zygmunta Bartoszewicza, in 8vo maj. str. 160 i XXVI. Część I i II. Na czele grammatyki jest wiadomość historyczna o języku łacińskim, jęgo postępie i losach, oraz o znaczniejszych grammatykach tego języka. W oczęści I sę prawdziła dobrego wymawiania; w drugiey rozbiór ósmiu części mowy i ich odmiany; do czego przydana nauka o rodzajach łacińskich, o przypadkach drugich w formie 3ciey, praeterita et supina.

Cena kop. sr 45.

Ditto na papierze lepszym w oprawie tektrowey kop. sr. 60. (755)

3 Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu. Na skutek przepisania Pana Wojennego Gubernatora i Kawalera dla odbycia targów na oddanie przez podrad zbiecia wieży w Kazimierskich koszarach i wybudowania nowych odhodowych mieysc [podług sporządzonych śmiet i planów, przeznaczony termin 20 terażniejszego mieysca czerwca, i przez trzy dni po nim przetargi; a zatęp życzący podjąć się takowego zbiecia i wybudowania, mają przybydż na wyrażone terminy do Wileńskiey Skarbowey Izby z pewnemi ewikcyami, gdzie objawione będą uprzednio: plan, śmiety i warunki. Czerwea 3 dnia 1832 r.

Sowietnik i Kawaler Kazimierz Nowicki.

Sekretarz Jamont.

Za Naczelnika Stołu Jan Mickiewicz. (756)

3 Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się: iż na wzięcie przybudowania drewnianych odhodowych mieysc w Mińskim turemnym Zamku, umocowania w arezstant skich tego Zamku izbach sufitu, i reparacyi w nim piecow, okien, i t. d. za summę wyliczoną podług śmiet, a mianowicie: na pierwsze 4,396 rubli 36 kop. na drogę 324 rub. 4 kop., i na ostatnią 460 rubli assygnacyami, postanowiono powtórnie odbyć targ 23 i przetarg 27 dnia mieysca czerwea terażniejszego roku w Mińskiey Skarbowey Izbie, zarcęp życzący podjąć się takowego przybudowania i reperacyi, zechcą przybydż do pomienionej Izby na wyrażone terminy z pewnemi ewikcyami, gdzie za przybyciem życzących objawione będą uprzednio kondyoye, śmiety i plan. Maja 28 dnia 1832 roku.

Assesor F. Arcimowicz.

Za Sekretarza Gliniski.

Naczelnik Stołu Anisimow. (746).

3 Od Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż na uzyskanie odkrytego na byłym Lidzkim Powiatowym Kaznaczeju Grudzińskim, niedostatku skarbowych summ, chociaż naznaczone były terminy do targów na przedaż z publicznego targu odkrytey Brzeskiego Powiatu w majątku Dołbniewie, schedy ziemi, przestrzeni 2 włoki, 18 morgów i 108 prętów, znajdującey się w ewikcyyném władaniu 2giey gildy Kupca Żyda Leyby Warhaftyka Lublińskiego, ale z powodu nieprzybycia nikogo z życzących pomieniona scheda oddana na nowo na przedaż; do czego i przeznaczony do targow termin dnia 1 lipca terażniejszego roku z przetargiem na trzeci dzień; zarcęp życzący kupić pomienioną schedę, zechcą przybydż do tego Rządu na wyrażony termin z gotowemi pieniędzmi. Maja 10 dnia 1832 roku.

Sekretarz Józef Eysymont.

Naczelnik Stołu Kozłowski. (748)

W e z w a n i e.

3. Z wóli Naywyższej, mocą postanowien Synodu Litewskiego Ewangelicko-Reformowanego, Kollegium Wileńskie Ewangelicko-Reformowane z więksości zdań Kuratorów Swieckich i Duchownych 14tu przeciw 7miu udeterminowawszy, mieysce i termin zjazdu Synodowego, wzywa JW. i WW. Kuratorów Swieckich i Duchownych, oraz osob jak zgromadzenie Ewangelicko-Reformowane składającey, tak też interessowane i mającey

rozmaite stosunki, na dzień 10 lipca b. r. do miasta Wilna. Dat 2 junii 1852 roku.

Członek Kollegium X. Rafat Downar. (757)

Do Dzierżawy.

3 Wileńskiej gubernii w powiecie Szawelskim w parafii Kurtowiańskiej, folwark Krasno-gayliszki do Synodu Litewskiego Ewangelicko-Reformowanego przynależący; z powodu niedotrzymania warunków kontraktu, przez W. Norberta Jawtoka, terażniejszego arendownego dzierżawcy, i policzającej się na nim zaległości; z dnia 12 czerwca 1852 r. ogłasza się za wakujący. Wrzeczonym folwarku skazkowych dusz trzy, wysiewu żyta purow 52 i czynszu od mieszkańców tamiecznych 150 rubli srebr. oraz danina Inwentarzem opisana, W. Jawtok obowiązany był płacić rocznie 209 r. sr. Kollegium Wileńskie Ewangelicko-Reformowane, w skutek postanowienia zapisanego w protokule pod N. 148 wzywa życzących do wzięcia w dzierżawę rzeczzonego folwarku. O stanie onego, optacie i warunkach dzierżawy w każdym czasie po informować się można w Kancellaryi tegoż Kollegium, a dla ukończenia rzeczy o dzierżawę żąda się ewikcyja odpowiadająca dwioletniej intracie. Dat dnia 31 maja 1852 r.

Członek Kollegium X. Rafat Downar. (758)

3 Od Bessarabskiego Obwodowego Rządu nie-niejszém ogłasza się, iż wzięci w 1852 roku w Bessarabskim obwodzie za nieokazanie na piśmie świadectw, dziewięć ludzi uznani za włóczęgow, i odesłani podług swej sposobności, a mianowicie: do Odesskiej Aresztantskiej Cywilney rotty, którzy się powiadali rodakami: 1szy Jakow Siemienow syn Baran lat 28, nieżonaty, nie umiejący czytać ani pisać, z włościan Kijowskiej gubernii, Umańskiego powiatu, wsi Maydanowki obywatela Pietrowskiego, przymiotow: wzrostu 2 arsz. 3½ wier., włosow na głowie czarnych, brwiach ciemnorusych, twarzy sniadey, ospowatey, oczu żółtawych, na prawey nodze pod kolanem z obu stron szramy. — 2gi) Iwan Nazarow syn Żumenko lat 35, nie żonaty, nie umiejący czytać ni pisać, z włościan Kijowskiej gubernii, Lipowieckiego powiatu, wsi Kopeta, obywatela Zlotnickiego, wzrostu 2 arsz. 6½ wier., włosow na głowie i brwiach rusych, twarzy czystey, oczu karych. — 3ci) Piotr Nikitin syn Czernieha (inaczej Demko) lat 34, nieżonaty, nie umiejący czytać ni pisać, z włościan teyże gubernii i powiatu wsi Praszczy, wzrostu 2 arsz. 4½ wier., włosow na głowie i brwiach ciemnorusych, wąsach rusych, podbrodek goli, twarzy czystey, oczu żółtokarych, nosa i gęby miernych. — 4ty) Matwiej Jurjew syn Strupczewski lat 25, żonaty, nie umiejący czytać ni pisać, ze starościańskich skarbowych włościan, Kijowskiej gubernii, Zwienigrodzkiego powiatu, miasteczka Kotembotota, wzrostu 2 arsz. 6½ wier., włosow na głowie i brwiach ciemnorusych, wąsach światłych, oczu szarych, twarzy czystey, nieco ospowatey. — 5ty) Wasiliy Żukjanow lat 25, nieżonaty, nie umiejący czytać ni pisać, z włościan Podolskiej gubernii, Mohilewskiego powiatu, wsi Wilchowca, wzrostu 2 arsz. 4½ wier., włosow na głowie, brwiach i wąsach ciemnorusych, twarzy sniadawey, nieco ospowatey, na prawey ręce pod łokciem szram. — 6ty) Jan nazwiska niepamiętający lat 26, nieżonaty, nie umiejący czytać ni pisać, gdzie się rodził i do kogo

przynależy nie pamięta, wzrostu 2 arsz. 5 wier., włosow na głowie, brwiach i wąsach rusych, twarzy czystey, oczu szarych, nosa i gęby miernych. — 7my) Iwan Iwanow syn Stiepanow lat 31, żonaty, umiejący czytać i pisać, z fabrycznych włościan, Katużskiej Gubernii, Miedynskiego powiatu, wzrostu 2 arsz. 6 wier., włosow na głowie i brwiach ciemnorusych, oczu żółtych, wąsach i brodzie światłych, twarzy nieco ospowatey, — Na parobkow do Kaukaskich Liniiowych Kozaków. 8my) Roman Matwiejew syn Szkarabura lat 22, nieżonaty, nie umiejący czytać ni pisać, Czernihowskiej gubernii, Nowgorodsiewierskiego powiatu, z włościan Hrabi Razumowskiego, wzrostu 2 arsz. 5½ wier., włosow na głowie i brwiach ciemnorusych, oczu żółtoszarych, twarzy czystey, nosa podługowatego, na prawey stronie szyi dwie brodawki. — I do wojennych Kantoni-stow. 9ty) Iwan Wasiljew lat 13, gdzie się urodził nie pamięta, a tylko słyszał od rodziców, którzy go przestali w 5tym roku życia do Bessarabii, że jakoby Chersońskiej Gubernii we wsi Kniashkiej; włosow na głowie i brwiach ciemnorusych, oczu żółtych, twarzy czystey z matemi piegami.

Sowietnik Przybylski.
Za Sekretarza Dziekoński. (675)

3 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski na rozdział funduszu Romualda Wyrwicza, a mianowicie folwarku Użoroyścia w powiecie Wilkomierskim położonego naznaczony. Przystąpiwszy do ostatecznego sprawy konkursowey rozszędzenia w mieście powiatowém Wilkomierzu, wszystkich interessowanych o tém, jako też, że dzień 9 przyszłego miesiąca julii naznaczonym jest dla wzięcia w ostateczną namowę, uwiadamia. Roku 1852 mscą maja 26 dnia.

Sędzia Józef Hoppen.

Stanisław Tadeusz Stomma Assesor.

Durasewicz Assesor. (747)
(747)

3 D. 2go terażniejszego miesiąca junii wieczorem o godzinie gey, na ulicy Zamkowej idąc od domu JW. Pułowskiego ku Ratuszowi zbłąkała się mała suzyneczka zupełnie biała, tylko uszki nieco w szamua wpadające, i około ogonka mała plameczka takż szamua; oczy ma wypukłe i jedno nieco mniejsze od drugiego, uszki i ogon nie ucięte. Właścicielka najpokorniey uprasza, u kogoby takowa Suczynka znajdowała się, odesłać albo dać wiedzieć do domu WW. Kossobudzkiej za Ostrą-Bramą, za co oprócz wdzięczności dana będzie przyzwolita nadgroda.

Печаташь дозволяешь Правяцій должноснь Виленскаго Полицмейстера Часный Присхавъ Вашклевичъ. (759)

Od dnia 1go nadchodzącego miesiąca Lipca, zaczyna się drugie półroczcie i prenumerata na gazetę Kuryera Litewskiego. Prenumerować można: w Wilnie: w Expedycyi Gazetney przy Kantorze Gaberialnym Pocztowym i w Redakcyi Gazety — w innych miastach: na wszystkich Pocztaństach, Kantorach i Expedycyach pocztowych, podług cen następujących:

z przesyłaniem przez pocztę:

- Na papierze białym półrocznie R. sr. 9.
— — — zwyczajnym półrocznie 7 k. 50.
— — — kwartałowie 4.

bez przesyłania pocztą:

- Na papierze białym półrocznie R. sr. 6 k. 50.
— — — zwyczajnym półrocznie 4 k. 50.
— — — kwartałowie 2 k. 25.

Książki znajdujące się do nabycia w Kantorze Kuryera Litewskiego.

- Abadie* (Jakób): Sztuka poznawania samego siebie czyli Badania źródeł moralności, dzieło po francuzku napisane, a staraniem pewney Damy na polski język przełożone we 2ch Częściach R. 1. K. 35.
Baraniecki (Tomasz): O Amputacyach w ogólności, dziełko doktora H. J. Brünninghausena z niem., z 3ma tablicami figur Kop. 60.
— *Karola Bella* Traktat chirurgiczny o chorobach pęcherza, kanału urynowego, prostaty i kiszki odchodowej, pomnożony krytycznymi notami Jana *Shaw*, z tablicą rytowaną R. 1. K. 40.
Bartoszewicz (Zygmunt): Historia Literatury Polskiej, podług dzieł Bentkowskiego, Juszyńskiego, Ossolińskiego i Sołtykiewicza K. 22½.
Budny (Stanisław rad. hon. mag. pr.): Buchhalterya ułatwiona czyli sposób utrzymywania xiąg kupieckich pojedynczego i podwójnego rachunku, podług metody *Edmónda Degrange* K. 50.
— Nauka handlu krótko zebrana K. 22½.
— Listy J. Chr. Saya do Pana *Malthus* pisane w rozmaitych materyach Ekonomii Polityczney, a mianowicie: o przyczynach powszechnego zatamowania handlu K. 45.
Bychowiec (Józ. b. kap.): Dowcip kobiet w miłości, trzy romanse Augusta Lafontena: *Bartnik*, *Dom w Lesie*, czyli *Anusia Leśnika*, *Zięć*. 2 tomiki R. 1. K. 3½.
Chomiński (Ant. kap. w. pol.): Loklin czyli Rospacz uwieczniona, drama we 4ch aktach K. 37½.
Daniłowicz: O Cyganach, wiadomość historyczna K. 37½.
Dupaty: Listy o Włoszech, napisane po francuzku w 1785 roku K. 75.
Engelman (Grze. rad. st. i kaw.) O stawianiu zbożowego Spichrza, w którym się ziarno przez kilka lat zachowuje od zepsucia lepiej, niżeli w znanych dotąd magazynach z 3ma rycinami, przekład J. G. S. K. 30.
Jurkowski (A. J.): Jasnowidząca, powieść P. Zschoke, tomów 2. K. 60.
Karpiński (Franciszek): Pieśni nabożne K. 10.
Klimaszewski H. Rozbiór Poezyi Stanisława Trembeckiego Część 1sza R. 1. K. 12½.
Kornitowicz (Xdz Antoni). O życiu i pismach X. Gwilelma Kalińskiego, misyonarza K. 15.
Kumelski (Norbert Alfons, czł. w. t. u.) Krótki wykład Mineralogii podług zasad Wernera. Część Isza i IIga z 4ma rycinami R. 1. K. 5.
Zasady Geognozyi, wedle nauki Wernera. Części dwie z 3ma rysunkami K. 60.
— Rys systematyczny nauki o Skamieniałościach czyli Petrefaktologii K. 37½.
— Mineralogia popularna, albo przestrogi dla rolników i rzemieślników, o ziemiach, kamieniach, piaskach, metallach i solach, których codziennie używają, tudzież o węglu ziemnym, torfie i t. d. dziełko P. Brard, uwieniczone przez towarzystwo instrukcyi elementarney w Paryżu, a przełożone z francuzkiego i zastosowane do krajowych okoliczności K. 25.
— Opisanie maszyny do międlenia P. Laforest, z uwagami nad uprawą lnu i konopi, mających się wyrabiać za pomocą tej maszyny z ryciną K. 22½.
— O gonitwach końskich, jako środka istotnie pomagającym do udoskonalenia gatunków koni, z dokładnym opisaniem celniejszych placów gonitewnych w Europie, dzieło na rozkaz Najwyższy przełożone na język rossyjski i wydrukowane staraniem CESARSKIEGO Wolnego Towarzystwa Ekonomicznego R. 1.
— Opisanie korzystnego sposobu pędzenia wódki, za pomocą ognia i pary wodney, ze XXI tablicami planów, przecięć i wystaw. Dzieło służącego w departamencie gospodarstwa Państwa i budowli publicznych, radcy stanu i kawalera G. Engelmana, przez Ministerjum spraw wewnętrznych za pożyteczne uznane i drukiem w języku rossyjskim ogłoszone R. 4.
— Sztuka robienia cukru z buraków we dwóch częściach, zawierających instrukcyę: jak uprawiać buraki, i jak cukier z nich wyrabiać przez P. *Dubrinfaut*, a podług zastosowania do naszego kraju w tłumaczeniu rossyjskiem profesora *Szczegłowa* na język polski przełożone K. 80.
— Opisanie pierwszej Wystawy publiczney wyrobów rękodzielniczych rossyjskich w Sankt-Petersburgu roku 1829 K. 90.
— Dykcyonarz trudności języka francuzkiego, ułatwionych przez najbieglejszych grammatyków, wyjęty z powszechnego dykcyonarza P. Boiste K. 90.
Oczapowski (Michał prof. zwycz. gospod. wiejskiego w Cesar. uniwer. wileń.): Rzut oka na terażniejszy stan gospodarstwa w klimacie północnym wespół z podaniem środków prowadzenia w obecnych stosunkach handlowych, takiego trybu gospodarowania, któryby, wynagradzając straty na cenie zboża w dzisiejszych czasach doświadczane, był stosowniejszym do terażniejszego stanu okoliczności, i któryby tém samém, podupadłego rolnika w tych krajach podźwignął, czyli wykład prawideł, podług których reforma terażniejszego systematu gospodarowania z pożytkiem dla właścicieli ziemskich w klimacie północnym, a w szczególności w prowincjach Litwy i Polski uskutecznią bydź może. Tom Iszy i IIgi R. 5.
— Zasady agronomii czyli nauki o gruntach K. 60.
— Zasady chemii rolniczey K. 60.
— Zasady rolnictwa rozumowanego Albrechta Thaera, wykład skrócony, część pierwsza K. 50.
— Sposób klasyfikowania gruntów K. 20.
Narbutt Teodor. Rys historyczny ludu Cygańskiego K. 80.
Niewiarowicz (Ign.) Sposób pożyteczniejszego palenia węgla z pni sosnowych i powału, pędzenia dziegciu i oleyku sosenkowego, oraz warzenia smoły twardej z pięciu tablicami rysunków przez E. Engelmana, przekład z ross. K. 45.
Pichler (Karolina): Obłężenie Wiednia, romans historyczny, przekład z francuzkiego, w 4rech tomach, z dodatkiem summaryusza wyprawy Jana III pod Wiedeń, przez Mikołaja Dyakowskiego, naoczego świadka tej wyprawy R. 5.

Rada Mieyska ma honor niniejszém uwiadomić, że tuteysi Wexlarze od 8 po 15 terażniejszego Junii, Kurs monet następnych pokazali takowy: za dukat nowy daią rub. 10 k. 75, a sami przedaią po rubli 11 k. 5; za dukat stary daią rubli 10 kop. 50, a sami przedaią po rubli 10 kop. 77½, za imperyał daią rub. 39 k. 20, a sami przedaią po rub. 39 k. 70; za pół imperyał daią rub. 19 k. 60, a sami przedaią po rubli 19 kop. 85, za rubel srebrny całkowy daią rubli 3 kop. 65; a sami przedaią po rub. 3 kop. 70 i za rubel srebrny drobną monetą daią po rubli trzy kop. 80 assygnacjami.

Градскій Голова Новацкій.
Письмоводинцель Позлевиць.

Drukarnia A. Marcinowskiego.

DODAWA SIĘ DRUKOWAĆ. Wilno. 1852. d. 10 Czerwca.

CENZOR Leon Borowski.